

MTA

Műszaki Tudományok Osztálya

Beszámoló a 2011. évi működésről

Beszámoló a Műszaki Tudományok Osztálya 2011. évi működéséről

A Tudományos osztály neve:

Műszaki Tudományok Osztálya

A tudományos osztály tisztségviselői:

Stépán Gábor, osztályelnök

Kollár László Péter osztályelnök helyettes

A tudományos osztály létszáma:

akadémikus (rendes tag) : 35

(levelező tag) : 5

(külső tag) : 17

(tiszteleti tag) : 23

közgyűlési képviselő : 18

tanácskozási jogú tagok : 18

állandó meghívottak : 15

A tudományos osztályhoz tartozó köztestületi tagok létszáma:

akadémikus : 80

MTA doktora : 88

kandidátus : 492

DLA : 31

PhD : 536

A tudományos osztályhoz tartozó tudományos bizottságok (2011. novemberig):

Anyagtudományi és Technológiai Bizottság

Elnök: Verő Balázs, műsz. tud. doktor

Titkár: Dobránszky János. PhD

Áramlás- és Hőtechnikai Bizottság

Elnök: Kullmann László, műsz. tud. doktor

Titkár: Gróg Gyula István, PhD

Automatizálási és Számítástechnikai Bizottság

Elnök: Benyó Zoltán, műsz. tud. doktor

Titkár: Váncza József, műsz. tud. kandidátus

Elektronikus Eszközök és Technológiák Bizottság

Elnök: Harsányi Gábor, MTA doktor

Titkár: Battistig Gábor PhD

Elektrotechnikai Bizottság

Elnök: Vajda István, MTA doktora

Titkár: Kádár István, műsz. tud. kandidátusa

Energetikai Bizottság

Elnök: Aszódi Attila, PhD

Titkár: Bihari Péter, PhD

Építészettörténeti, -elméleti és Műemléki Bizottság

Elnök: Istvánfi Gyula, műsz. tud. kandidátusa

Titkár: Krähling János, műsz. tud. kandidátusa

Építészettudományi Bizottság

Elnök: Koppány Attila, műsz. tud. kandidátusa

Titkár: Tóth Elek, DLA

Gépszerkezettani Bizottság

Elnök: Zobory István, műsz. tud. doktor

Titkár: Váradi Károly, MTA doktora

Közlekedéstudományi Bizottság

Elnök: Kövesné Gilicze Éva, közlek. tud. doktor

Titkár: Bokor Zoltán, PhD

Metallurgiai Bizottság

Elnök: Tardy Pál, Műsz. tud. doktor

Titkár: Török Tamás, MTA doktor

Szál-és Kompozittechnológiai Bizottság

Elnök: Czigány Tibor, MTA doktor

Titkár: Bárány Tamás, PhD

Szilárd Testek Mechanikája Bizottság

Elnök: Kurutzné Kovács Márta, levelző tag

Titkár: Bagi Katalin, MTA doktora

Távközlési Rendszerek Bizottság

Elnök: Sallai Gyula, műsz. tud. doktor

Titkár: Imre Sándor, MTA doktor

Településtudományi Bizottság

Elnök: Meggyesi Tamás, műsz. tud. doktor, Társelnök: Csemez Attila, MTA doktor

Titkár: Csanádi Attila, szoc. tud. kandidátusa

Vizsgázkódástudományi Bizottság

Elnök: Józsa János, MTA doktor

Titkár: Nováky Béla, műsz. tud. kandidátusa

A tudományos osztályhoz tartozó osztályközi bizottságok (2011. novemberig):

Akuszikai Komplex Bizottság

Elnök: Vicsi Klára, MTA doktor

Titkár: Olasz Gábor, MTA doktor

Informatikai Bizottság

Elnök: Friedler Ferenc, kém. tud. doktor

Titkár : Szolgay Péter, MTA doktora

A tudományos osztály ülései:

- 2011. január 20.
- 2011. február 17.
- 2011. március 17.
- 2011. április 21.
- 2011. május 26.
- 2011. szeptember 22.
- 2011. október 20.
- 2011. november 24.

Dátum	Napirendek
01. 20.	<ol style="list-style-type: none">1. Az Osztály tudományos bizottsági hálózata újjászervezésének előkészítése2. Javaslatok a májusi akadémiai közgyűléshez kapcsolódó tudományos osztályülés témájára3. Belépési kérelmek az MTA Köztestületébe4. Tájékoztató, egyebek: Tájékoztató az Atomenergia Platform megalakulásáról Széchy Károly Emlékülés befogadása
02. 17.	<ol style="list-style-type: none">1. Javaslatok a 2011. évi Eötvös József Koszorú kitüntetésre2. Az Osztályhoz tartozó MTA Kutatóintézetek 2009. évi tevékenységéről készített Külső Tanácsadó Testületi elemzések véleményezésére3. Javaslat a májusi akadémiai közgyűléshez kapcsolódó tudományos osztályülés témájára4. Doktori ügy: Réger Mihály5. Belépési kérelmek az MTA Köztestületébe6. Útmutató és forgatókönyv a doktori habitusvizsgálathoz, a Műszaki Tudományok Osztálya tudományos bizottságai számára című anyag megtárgyalása7. Tájékoztató, egyebek: felterjesztés állami kitüntetésekre
03. 17.	<ol style="list-style-type: none">1. Doktori ügy: Réger Mihály, Tar József Kázmér, Zsoldos Ibolya2. Belépési kérelmet az MTA Köztestületébe3. Az MTA Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Intézete tevékenysége: Bársony István igazgató, az MTA levelező tagja előadása
04. 21.	<ol style="list-style-type: none">1. Javaslat a 2011. évi Akadémiai Kiadói Könyv-nívódíjra2. Tájékoztató a májusi akadémiai közgyűléshez kapcsolódó tudományos osztályülés programjáról3. Javaslatok a 2011. évi Akadémiai Szabadalmi Nívódíjra4. Doktori ügy: Előzetes állásfoglalás doktori eljárás befogadásáról - László János5. Belépési kérelmek az MTA Köztestületébe6. Tájékoztató az MTA kutatócsoportok pályázatainak jelenlegi állásáról7. Előkészületek az akadémiai tisztújításra8. Előkészületek az osztály tisztségviselőinek választására9. Tájékoztató, egyebek
05. 26.	<ol style="list-style-type: none">1. Osztályelnök választás2. Osztályelnök-helyettes választás3. Javaslatok 2012. évi Széchenyi-Díjra4. Doktori ügy: Cím odaítélése: Serényi Miklós, Szabó Zoltán5. Belépési kérelmek az MTA közttestületébe

	6. Osztályelnöki beszámoló a Műszaki Tudományok Osztálya tevékenységéről az elmúlt 3 évben 7. Tájékoztatók, egyebek:
09. 22.	1. Osztályelnöki tájékoztató 2. Előző ülés emlékeztetőjének elfogadása 3. Állásfoglalás MTA doktora pályázat eljárásra bocsátásáról: Janiga Gábor 4. Állásfoglalás az MTA doktora címének odaítéléséről védés után: Do Van Tien 5. Állásfoglalás az MTA doktora címének odaítéléséről védés után: Serényi Miklós 6. Állásfoglalás köztestületi tagfelvételekről 7. Tudományos bizottságok megválasztása (Tudományos bizottságok elnevezésére, taglétszámára tett javaslatok elfogadása) 8. Az osztály könyvkiadási tervének megvitatása (Az osztály könyvtámogatási ügyrendjének megvitatása és elfogadása; Tájékoztató az osztály 2012. évi könyvkiadási tervéről) 9. Javaslat Kármán Tódor-Díjra való felterjesztésre 10. Tájékoztatók, Egyebek
10. 20.	1. Tájékoztató a Magyar Tudományos Akadémia intézményhálózatának átalakításáról 2. Az Akadémiai Alapszabály és Ügyrend módosításának megvitatása 3. A 2011. szeptember 22-ülési emlékeztetőjének elfogadása 4. Állásfoglalás az MTA doktora pályázat eljárásra bocsátásáról: Katona Tamás János 5. Állásfoglalás az MTA doktora címének odaítéléséről 6. Védnökség vállalása: Jedlik Ányos Emlékülés, Mobilitás és Környezet konferencia 7. Tájékoztató, egyebek
11. 24.	1. A 2011. október 20-i osztályülésről készült emlékeztető elfogadása 2. Állásfoglalás a tudományos bizottságok választási eredményeiről 3. Javaslatok az Akadémiai Aranyérem, Akadémiai Díj, Akadémiai Újságírói Díjra 4. Javaslatok 2012. augusztus 20-i állami ünnep alkalmából adományozandó kitüntetésekre

A tudományos osztály 2011. évi székfoglalói:

Csibi Vencel József az MTA külső tagja „Kutatások a fogaskerék-hajtások és hajlékony kötésű mechanizmusok témakörében” címmel tartotta meg székfoglalóját 2011. június 3-án 11.00kor a Miskolci Területi Bizottság Székházában.

2011-ben lettek az MTA doktorai:

- Szabó Zoltán Béla
- Abonyi János
- Do Van Tien
- Serényi Miklós

A tudományos osztály 2011. évi legfontosabb rendezvényei:

A májusi közgyűléshez kapcsolódóan három tudományos osztályülés megszervezéséről határozott az osztály:

- a Fizikai Tudományok Osztályával közösen a **Rutherford Emléknep** május 5-én;
- május 19-én a Nagyteremben az Automatizálási és Számítástechnikai Bizottság az Orvosi Informatikai Munkabizottsággal közösen az **„Aktuális orvosbiológiai mérnöki kutatások”** címmel a konferencia.

Az Elektronikus Eszközök és Technológiák Bizottság előkészítésében május 12-én a Felolvasóteremben „**Irányváltások a mikroelektronikában**” címmel rendezendő tudományos ülést szervezett.

A Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozathoz kapcsolódóan:
BESZÉDKUTATÁS A 21. SZÁZADBAN CÍMMEL TUDOMÁNYOS ÜLÉS
Gósy Mária, az MTA doktora, MTA Nyelvtudományi Intézet

A hangképzés fiziológiájáról és akusztikájáról; aktuális ismeretek
Hacki Tamás, orvos professor, Regensburgi Egyetem, Fül-Orr-Gége Klinika

Gépi beszédelőállítás; lehetőségek és korlátok
Németh Géza, PhD, BME Távközlési és Médiainformaticai Tanszék

A komplex beszéd felismerés jelene, jövője
Vicsi Klára, az MTA doktora, BME Távközlési és Médiainformaticai Tanszék

A beszédészlelés neurális mechanizmusainak vizsgálata fMRI-vel
Andics Attila, PhD, Semmelweis Egyetem, MR Kutatási Központ

A MAGYAR BESZÉD beszéd kutatás, beszéd technológia, beszéd információs rendszerek c. könyv bemutatása (Akadémiai Kiadó, 2010)
Olaszy Gábor, az MTA doktora, BME Távközlési és Médiainformaticai Tanszék

SZÁZÉVES A SZUPRAVEZETÉS

A százéves szupravezetés az alkalmazások tükrében

Villamos energetika és szupravezető technológia
Sárosi György, generátor szakértő, Fortius AB, Svédország

Villamosipari alkalmazások: nemzetközi státusz és jövőkép - hazai szemmel
Vajda István, MTA doktora, egyetemi tanár, BME

Alkalmazástechnikát megalapozó kutatások
Mágneses örvényszerkezet másodfajú szupravezetőkben
Mészáros Sándor, fiz.tud.kand, ATOMKI, Debrecen

Előállítási módszerek és ionhelyettesítések hatása a kerámia szupravezetők tulajdonságaira
Eniszné dr Bódog Margit, PhD, egyetemi docens, Pannon Egyetem, Veszprém

Alkalmazástechnikai kutatások
Induktív típusú zárlati áramkorlátozók elmélete és alkalmazása
Semperger Sándor, PhD, egyetemi docens, Óbudai Egyetem

Induktív típusú önkorlátozó transzformátorok tervezése és alkalmazása
Györe Attila, PhD, adjunktus, CG Electric Systems Hungary Zrt

A fluxus-állandóság elvén működő eszközök és különleges megmunkálások
Kósa János, PhD, adjunktus, Kecskeméti Főiskola

Modellezés és szimuláció: alkatrészek és eszközök
Tibanyi Viktor, doktorjelölt, tervező mérnök,
Hyundai Technologies, Center Hungary Kft

Lendkeres energiatárolás szupravezetős csapággal
Kobári Zsolt, PhD, adjunktus, BME

A második száz év

Szupravezetés: álom és valóság

Gyulai József, MTA r tag, MTA MTO

Elnöki záró

Stépán Gábor, MTA r tag, MTA MTO elnök

A tudományos osztály díjai:

Széchenyi Díj kitüntetésben részesült

Stépán Gábor rendes tag (az alkalmazott matematika és mechanika határterületein elért, nemzetközileg is számon tartott kutatási eredményeiért, kiemelkedő oktatói és iskolateremtő tevékenységéért),

Istvánfy Gyula, a műszaki tudomány kandidátusa, az Építészettörténeti, -elméleti és Műemléki Bizottság bizottság elnöke (a több mint négy évtizedes oktatói tevékenységéért, iskolateremtő tudományos és kutatói munkásságáért, valamint a határon túli magyar műemlékek dokumentálásáért és helyreállításáért tett erőfeszítései elismeréseként),

a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje kitüntetést kapta

Büki Gergely, a műszaki tudomány doktora (az energetika szakterületén az oktatásban, a szakmai szervezetekben és szakfolyóiratok szerkesztőbizottságában kifejtett több évtizedes kiváló és tudásmentő tevékenységéért).

Arató Péter, az MTA rendes tagja a BME Villamosmérnöki és Informatikai Karának volt dékánja, az Irányítástechnika és Informatika Tanszék volt tanszékvezetője.

Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje

Lantos Béla, az MTA doktora, a BME Irányítástechnika és Informatika Tanszék professzora

Eötvös József-koszorú

Lantos Béla, az MTA doktora. A *Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem* Irányítástechnika és Informatika Tanszék professzora

Simonyi Károly mérnöki díj

Kurutzné Kovács Márta az MTA rendes tagja, a szerkezetek nem sima, nem lineáris viselkedésének elméleti és numerikus vizsgálatában végzett kiemelkedő oktatói és kutatói tevékenységéért, a módszerek interdiszciplináris alkalmazásában elért eredményeiért, példaértékű iskolateremtő tevékenységéért.

Az osztály felterjesztésére megkapta az **Akadémiai Könyv Nívódíjat** *Németh Géza – Olaszgy Gábor: A magyar beszéd* című könyve.

Ginsztler Jánost, az MTA rendes tagját, a Magyar Mérnökakadémia elnökét a *Mérnökakadémiák Világszövetsége elnökének* választották meg a 2013-as esztendőre, 2012-ben és 2014-ben alelnök lesz.

Monostori Lászlót, a Gépészmérnöki Kar és a Gyártástudomány és -technológia Tanszék professzorát a legutóbbi CIRP közgyűlésen a *CIRP leendő elnökének választották meg.*

Gábor Dénes-Díj

Harsányi Gábor villamosmérnök, az MTA doktora, habilitált egyetemi tanár, a BME Elektronikai Technológia Tanszék tanszékvezetője, az Elektrotechnikai és Számítástechnikai Tudományos Bizottság elnöke

Imre Sándor villamosmérnök, a műszaki tudomány doktora, a BME Híradástechnikai Tanszék habilitált tanszékvezető egyetemi tanára, a Távközlési Tudományos Bizottság elnöke

„**Gábor Dénes Tudományos Diákköri Ösztöndíj**”-at **Török Gergely Tihamér** hallgató kapta. Konzulense volt: **Józsa János** egyetemi tanár, BME Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék vezetője, 6 évig a Vízgazdálkodás-tudományi Bizottság elnöke, közgyűlési doktorképviselő

A tudományos osztály 2011. évi kiadványai:

Németh Géza – Olasz Gábor: A magyar beszéd című könyve.
Építés- építésztudomány folyóirat támogatása

A bizottsági átalakulás az osztályt érintette. A 2011. október 23-án lezárult e-választással kialakult a bizottságok választott tagsága. Az akadémikusok nyilatkoztak arról, melyik bizottság(ok) munkájában kívánnak részt venni. 2011 decemberében és 2012 januárjában megalakultak a tudományos bizottságok. Az alakuló ülések mindegyike határozatképes volt, a tisztségviselők megválasztása során a szavazás minden esetben érvényes volt. Az osztály 2011. szeptember 24. i ülésén elfogadta, hogy tudományterületi aránytalanság feloldására él a 25% kooptálás lehetőségével. Ez a folyamat áthúzódott 2012-re.

Megalakult 3 állandó bizottság:

Bizottság neve	Elnök	Titkár
Építéstudományi Állandó Bizottság	Becker Gábor, DLA, dr. Habil	Vidovszky István, PhD
Építésztörténeti -elméleti és Műemléki Állandó Bizottság	Krähling János, kandidátus	Halmos Balázs, PhD
Településtudományi Állandó Bizottság	Meggyesi Tamás, műszaki tudományok doktora	Szabó Árpád, DLA

Megalakult 1 osztályközi bizottság:

Akusztikai Osztályközi Állandó Bizottság

Elnök: Vicsi Klára, MTA doktora

Titkár: Olasz Gábor, MTA doktora

Stépán Gábor
az MTA rendes tagja
osztályelnök

A Műszaki Tudományok Osztálya 2011-2014. évi akadémiai ciklusban működő bizottságai

Tudományos Bizottság neve	Elnöke	Titkára
Anyagtudományi és Technológiai Tudományos Bizottság	Verő Balázs tud. Doktor	Szabó Péter János PhD
Áramlás és Hőtechnikai Tudományos Bizottság	Kullmann László kandidátus	Gróf Gyula PhD
Automatizálási és Számítástechnikai Tudományos Bizottság	Vajk István MTA doktora	Zarándy Ákos MTA doktora
Elektronikus Eszközök és Technológiák Tudományos Bizottság	Harsányi Gábor MTA doktora	Battistig Gábor PhD
Elektrotechnikai Tudományos Bizottság	Vajda István MTA doktora	Kádár István PhD
Energetikai Tudományos Bizottság	Penninger Antal tudomány doktora	Bihari Péter PhD
Építészeti Tudományos Bizottság	Cságyoly Ferenc MTA levelező tagja	Vukoszavlyev Zorán PhD
Gépszerkezettani Tudományos Bizottság	Zobory István tud. Doktor	Kamondi László PhD
Informatikai Tudományos Bizottság	Szolgay Péter MTA doktora	Bertók Botond PhD
Közlekedéstudományi Bizottság	Tánczos Lászlóné MTA doktora	Tóth János PhD
Metallurgiai Tudományos Bizottság	Török Tamás MTA doktora	Dúl Jenő PhD
Szál és Kompozittechnológiai Tudományos Bizottság	Czigány Tibor MTA doktora	Bárány Tamás PhD
Szilárd Testek Mechanikája Tudományos Bizottság	Kurutzné Kovács Márta MTA rendes tagja	Bagi Katalin MTA doktora
Távközlési Tudományos Bizottság	Imre Sándor MTA doktora	Bíró József MTA doktora
Vízgazdálkodás-tudományi Bizottság	Nováky Béla kandidátus	Krámer Tamás PhD